

REPUBLIC OF POLAND
Commissioner for Civil Rights Protection

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-588415-I/08/MW/RR

00-090 Warsaw Phone: +48 22 635 42 46
Al. Solidarności 77 Fax: +48 22 827 64 53

Warsaw, 06/06/2008r.

Mr Thomas Hammarberg
Commissioner for Human Rights
Council of Europe
Council of Europe
F - 67075
Strasbourg Cedex

Dear Commissioner

This year in May we celebrate the twentieth anniversary of the establishment of Ombudsman's Office in Poland. This occasion provokes reflection upon the condition of this institution not only in Poland, but also within the Central Eastern Europe region, as well as in the Commonwealth of Independent States countries. In my letter to you I will address several issues related to the topic.

At first, it should be mentioned that Polish legal measures that standardise the status of the Commissioner for Civil Rights Protection as well as his competences differ significantly from legal regulations adopted by the vast majority of other States. These regulations define the Polish ombudsman as an institution with strong status and strong powers, an institution that actively participates in public life with respect to the status of an individual.

Polish legal measures concerning this aspect have been generally appreciated. On November 7, 1997 the Regional Office for Europe and Commonwealth of Independent States Countries within the United Nations Development Programme (UNDP) - "Regional Programme for Supporting Democracy, Civil Society and State Administering" concluded the agreement with the Commissioner for Civil Rights Protection. Within the agreement, the Commissioner was expected to support countries belonging of the former Soviet Union, Balkans and Central Europe in analysing draft acts and other legal acts concerning the institution of the ombudsman. The support also was supposed to cover training staff and improving the ombudsman office management.

Yours sincerely

/-/ Janusz Kochanowski

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-588415-I/08/MW/RR

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa,

Pan
Thomas Hammarberg
Komisarz Praw Człowieka
Rady Europy
Council of Europe
F - 67075
Strasbourg Cedex

W maju tego roku obchodzimy dwudziestą rocznicę funkcjonowania urzędu ombudsmána w Polsce. Uroczystość ta skłania do refleksji nad kondycją tej instytucji nie tylko w Polsce, ale również w regionie Europy Środkowo - Wschodniej, a także w krajach Wspólnoty Niepodległych Państw. Kilka uwag dotyczących tej problematyki będzie przedmiotem mojego pisma do Pana Komisarza.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż polskie rozwiązania prawne normujące pozycję ustrojową oraz zakres kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich odbiegają w bardzo wyraźny sposób od regulacji prawnych przyjętych w zdecydowanej większości państw. Kształtują one model polskiego ombudsmána jako organu o silnej pozycji ustrojowej oraz silnych uprawnieniach, który pozostaje aktywnym uczestnikiem życia publicznego w zakresie, w jakim dotyczy to problematyki statusu jednostki.

Polskie rozwiązania prawne w tym obszarze zostały powszechnie docenione. W dniu 7 listopada 1997 r. Regionalne Biuro na Europę i Kraje Wspólnoty Niepodległych Państw Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju - „Regionalny Program Wspierania Demokracji, Społeczeństwa Obywatelskiego i Administrowania Państwem” (UNDP) zawarło z Rzecznikiem porozumienie, na podstawie którego miał on wspierać państwa b. ZSRR, Bałkanów i Europy Środkowej w analizowaniu projektów ustaw i innych aktów prawnych dotyczących instytucji ombudsmána. Pomoc ta miała również obejmować szkolenie pracowników i usprawnianiu zarządzania biurami obsługi ombudsmánów.

Ponadto warto wspomnieć, iż Europejski Instytut Ombudsmana powierzył Rzecznikowi Praw Obywatelskich opracowanie „Międzynarodowej Karty Skutecznego Ombudsmana”. Należy również wskazać, iż Rzecznik udzielał pomocy państwowym instytucjom ochrony praw jednostki m.in. Armenii, Albanii, Czech, Gruzji, Kirgistanu, czy też Słowacji, jak również jest stroną dwustronnych umów o współpracy z ombudsmanami Litwy, Federacji Rosyjskiej, Ukrainy oraz Azerbejdżanu.

Wydaje się, iż to cenne doświadczenie posiadane przez Rzecznika Praw Obywatelskich mogłoby zostać wykorzystane w znacznie szerszy sposób. Można by się zastanowić, czy w państwach, w których instytucja ombudsmana funkcjonuje od stosunkowo krótkiego czasu nie zachodzi konieczność wzmocnienia pozycji tego urzędu w ramach przysługujących już kompetencji. Być może właściwe byłoby, aby Rzecznik - pod egidą Rady Europy - zacieśnił swą współpracę z ombudsmanami krajów, w których instytucja ta nie jest na tyle mocno ustabilizowana, co w Polsce. Kooperacja ta mogłaby obejmować m.in. szkolenia dla pracowników urzędów, którym polski Rzecznik mógłby przedstawić doświadczenia wynikające z dwudziestu lat pracy.

Chciałbym podkreślić, iż darzę wielkim szacunkiem pracę wykonywaną przez wszystkie osoby, które - podobnie jak ja - na co dzień zajmują się przestrzeganiem praw człowieka w swoich krajach. By działania podejmowane w tym zakresie były jeszcze efektywniejsze, wydaje się, iż warto podjąć stałą formę współpracy pomiędzy ombudsmanami. Wsparcie dla krajów, w których instytucja ta dopiero zdobywa sobie autorytet, ze strony tych, w których ma ustabilizowaną już pozycję, wydaje się szczególnie cenne.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Komisarza - jako przedstawiciela organizacji szczególnie zasłużonej dla rozwoju praw i wolności człowieka i obywatela - o ustosunkowanie się do takiej formy współpracy oraz odnośnie do możliwości wsparcia tej inicjatywy przez Komisarza Praw Człowieka Rady Europy.